

ที่ มท 0891.4/ ว 856

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอภัยวงศ์ เขตพระนคร กทม. 10200

12 มีนาคม 2553

เรื่อง การสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่นและจังหวัดแบบบูรณาการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการจัดทำหรือทบทวนแผนชุมชนฯ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบรายงานผลการดำเนินงาน จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยกระทรวงมหาดไทย มีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกหมู่บ้าน ชุมชน มีการจัดทำแผนชุมชน และพัฒนาคุณภาพแผนชุมชน สำหรับเป็นรากฐานและแนวทางการพัฒนา ภายใต้กระบวนการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาจังหวัด ด้วยการบูรณาการการทำงานร่วมกัน ทั้งหน่วยงานในส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคประชาชน และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการทำงานที่ต่อเนื่อง ลดปัญหาความซ้ำซ้อน และเกิดการเกื้อหนุนการทำงานร่วมกัน โดยยึดพื้นที่เป็นตัวตั้ง ประชาชนเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน ด้วยการส่งเสริมบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรอำนวยการบูรณาการในระดับตำบล และเทศบาล

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว มีแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการจัดทำหรือทบทวนแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น และจังหวัด เพื่อแจ้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทำความเข้าใจกับส่วนราชการในพื้นที่ และภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีหลักการสำคัญประกอบแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1) ให้เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรอำนวยการบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำและทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชน ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และตำบล โดยมีคณะทำงาน ระดับตำบลที่มีหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นคณะทำงานบูรณาการกำหนดการจัดทำกลไก การดำเนินงานและรูปแบบของแผนชุมชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล พิจารณาจัดตั้งงบประมาณในการสนับสนุน ให้เกิด กระบวนการจัดทำ ทบทวน ปรับปรุงแผนชุมชนเป็นประจำทุกปี โดยอาจพิจารณาอุดหนุนงบประมาณให้กับ คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน หน่วยงานองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ที่มีความชำนาญ ดำเนินการแทนได้

3) ใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการชุมชน เป็นกลไกหลัก ในการดำเนินงานระดับหมู่บ้าน /ชุมชน ใช้ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล สภาองค์กรชุมชน หรือกลไก ภาคประชาชนอื่นในระดับตำบลที่เหมาะสม เป็นกลไกบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล/เทศบาล

/4) ให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด...

4) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นองค์กรพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความรู้ ผู้นำหมู่บ้าน และผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรภาคประชาชนอื่น ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และตำบล ให้สามารถเป็นแกนนำ การพัฒนาที่เข้มแข็ง และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือภาคประชาชน ในการพัฒนาจังหวัด

5) ให้ส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในการสนับสนุน การจัดทำแผนชุมชนในระดับ ท้องที่ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมอบหมาย ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้เห็นความสำคัญในการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ให้จังหวัดส่งเสริม สนับสนุน ขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะ อย่างยิ่งเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการเพื่อให้มีการจัดทำทบทวน ปรับปรุง แผนชุมชน ให้ครบทุกหมู่บ้าน ชุมชน และจัดให้มีกระบวนการการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล/เทศบาล ครบทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยให้จังหวัดมอบหมาย ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ติดตามและรายงานผลความคืบหน้าให้กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่นทราบ รายละเอียดตามเอกสารแนวทางการดำเนินงาน และแบบรายงานผลการดำเนินงาน ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชน

และส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทร.0-2241-9000 ต่อ 4122,4123 โทรสาร. 0-2241-9000 ต่อ 4124

แนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อน

การจัดทำหรือทบทวนแผนชุมชน ผู้การพัฒนาท้องถิ่นและจังหวัด

1. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำและทบทวนแผนชุมชน เป็นกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน ในการมีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และเชื่อมโยงสู่การวางแผนพัฒนาจังหวัด โดยการสนับสนุนให้ประชาชน ในหมู่บ้าน ชุมชน รวมตัวกันนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในหมู่บ้าน ชุมชนมากำหนดเป็นกิจกรรม จัดทำเป็นแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นรากฐานของการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาจังหวัด โดยยึดหลักการพึ่งพาตนเอง สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม ในหมู่บ้าน/ชุมชน และท้องถิ่น

2. บทบาทองค์กรและแนวทางการดำเนินงาน

2.1 สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด/อำเภอ

1) ทำความเข้าใจกับหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด/อำเภอ ที่มีภารกิจส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน ให้มีการบูรณาการความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกัน โดยกำหนดให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าภาพอำนวยการ เพื่อกำหนดทิศทาง และแนวทางการทำงานร่วมกัน

2) ชี้แจงหรือสื่อสารทำความเข้าใจ กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เห็นความสำคัญของกระบวนการแผนชุมชนที่เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นรากฐานการพัฒนาท้องถิ่น และจังหวัด โดยขอความร่วมมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเฉพาะเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล สนับสนุนให้มีการจัดทำ หรือทบทวนแผนชุมชน ให้ครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน และจัดให้มีเวทีบูรณาการแผนชุมชน ในระดับตำบล/เทศบาล จัดทำแผนชุมชนตำบล/เทศบาล เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาจังหวัด

2.2 เทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล

1) ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดทำหรือทบทวนพัฒนาคุณภาพแผนชุมชน ทั้งในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และระดับตำบล/เทศบาล โดยอาจพิจารณาแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนระดับตำบล เป็นองค์กรบูรณาการ

2) พิจารณาจัดตั้งงบประมาณในการสนับสนุน ให้เกิดกระบวนการจัดทำทบทวนพัฒนาคุณภาพแผนชุมชน โดยอาจพิจารณาอุดหนุนให้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน หรือองค์กรภาคประชาชน หน่วยงาน ที่มีความชำนาญการในเรื่องนี้ เพื่อดำเนินการแทนได้

3) พิจารณาใช้กลไกคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และหรือกลุ่มองค์กรและประชาชน อื่นที่อาสาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงานระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

4) พิจารณาใช้ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอชต.) สภาองค์กรชุมชน ผู้แทนแผนชุมชน ในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ทุกหมู่บ้าน/ชุมชน หรือกลไกภาคประชาชนอื่นในระดับตำบล เป็นกลไกบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล

2.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

1) พิจารณาให้การสนับสนุนในการพัฒนาทักษะ ความรู้ ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน และผู้นำองค์กรภาคประชาชน ในระดับหมู่บ้าน ตำบล ให้สามารถเป็นแกนนำในการพัฒนาหมู่บ้านชุมชนและท้องถิ่น ได้อย่างเข้มแข็ง

2) สนับสนุนการสร้างและเชื่อมโยงผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือการพัฒนาในระดับจังหวัด และสามารถเชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 การจัดทำและทบทวนแผนชุมชนระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

1) ตั้งคณะทำงานสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน (อาจประยุกต์ใช้คณะทำงานที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่แล้ว)

2) เริ่มดำเนินการจากหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีความพร้อม และมีความเข้มแข็งเป็นลำดับต้นๆ เพื่อให้ชุมชน/หมู่บ้านอื่นเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

3) จัดเตรียมวิทยากร โดยอาจใช้ผู้นำชุมชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่น บุคลากรสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ/จังหวัด ที่ผ่านการอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตาม โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถท้องถิ่นอำเภอ/จังหวัด ในการแก้ไขปัญหาสังคม และความยากจนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือวิทยากรจากหน่วยงานอื่น บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการอบรมความรู้เรื่องแผนชุมชน หรือบุคลากรจากหน่วยงานอื่นที่เหมาะสม

(องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจประสานจังหวัด หรือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนวิทยากรเพื่อการนี้)

4) คัดเลือกแกนนำหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนประสาน

5) จัดเวทีประชุมชี้แจงประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมาย

6) จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และวิถีชีวิตของชุมชน และจัดทำเป็นแผนงาน โครงการ

7) ยกร่างแผนชุมชน

8) นำร่างแผนเสนอเวทีประชาคมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้ความเห็นร่วมกันและกำหนดความรับผิดชอบในการดำเนินงานระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชน กับเทศบาล หรือชุมชน/หมู่บ้าน กับหน่วยงานอื่นของรัฐ

กรณีที่มีการจัดทำแผนชุมชนแล้วในปีงบประมาณที่ผ่านมา ให้จัดประชุมประชาคม เพื่อทบทวนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพแผนชุมชนให้เป็นปัจจุบัน

3.2 แนวทางการบูรณาการแผนชุมชน ในระดับตำบล/หมู่บ้าน

จัดประชุมแกนนำแผนชุมชน จากทุกหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อพิจารณาคำเนินการ ดังนี้

1) วิเคราะห์สถานการณ์ตำบล/เทศบาล เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาจากปัญหา ความต้องการและศักยภาพของพื้นที่

2) นำกิจกรรมจากแผนชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน มาจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนา และกำหนดไว้ภายใต้แนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน

/3) จัดทำเป็นเอกสาร...

3) จัดทำเป็นเอกสารแผนชุมชนระดับตำบล/เทศบาล ใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และสนับสนุนเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

4. การติดตามผลการดำเนินงาน

4.1 เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล รายงานผลการดำเนินงานให้กับสำนักงานท้องถิ่นอำเภอ/จังหวัด ภายในวันที่ 1 ของทุกเดือน (ตามแบบรายงานแนบท้าย)

4.2 จังหวัดรวบรวมรายงานผลการดำเนินงานเฉพาะเทศบาล จัดส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภายในวันที่ 15 ของทุกเดือน ครั้งแรกภายในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553 และจัดส่งตัวอย่างแผนชุมชนของเทศบาล ทั้งระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และระดับเทศบาล จังหวัดละ 1 ตัวอย่าง ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นด้วย

แบบรายงานผลการดำเนินงานจัดทำแผนชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2553

อำเภอ จังหวัด

เทศบาล

วันที่รายงาน

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแกนนำ แผนชุมชน	การจัดทำ/ทบทวน แผนชุมชน		ผลการดำเนินการ จัดทำแผนชุมชน		จัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล/เทศบาล	
				ทำใหม่ (✓)	ทบทวน (✓)	แล้วเสร็จ (✓)	ไม่แล้วเสร็จ (✓)	ดำเนินการแล้วเสร็จ (✓)	อยู่ระหว่างดำเนินการ และคาดว่าจะแล้วเสร็จเมื่อ

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ตำแหน่ง

หมายเหตุ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จัดส่งรายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ภายในวันที่ 15 ของทุกเดือน โดยให้รายงานผลฯ ครั้งแรก ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2553